

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 11P/42/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4622200971
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vlastimil Valkovič
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2022:4622200971.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Topoľčany sudcom JUDr. Vlastimilom Valkovičom vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: G. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom P., ul. G. kalváriou XXX/XXX, t. č. O. centrum D., XXX XX D. 3, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany, Škultétyho 1577/8, Topoľčany, dieťa rodičov - matky: X. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. P., t. č. E. O., P. XX a otca: neuvedený, za účasti Okresnej prokuratúry Topoľčany, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany na zmenu zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, takto

rozhodol:

I. Súd m e n í rozsudok Okresného súdu Topoľčany č. k. 10P/109/2021-45 zo dňa 22.07.2021, právoplatný 27.07.2021, v časti určenia zariadenia na výkon rozhodnutia súdu tak, že ústavná starostlivosť nad maloletým G. B., nar. XX.XX.XXXX sa bude vykonávať v O. centre D., s účinnosťou od XX.XX.XXXX.

II. Súd z a v ä z u j e matku prispievať na výživu maloletého sumou 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa mesačne, ktorú bude povinná platiť vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred na účet O. centra D., s účinnosťou od XX.XX.XXXX.

III. V ostatných častiach zostáva uvedený rozsudok n e z m e n e n ý .

IV. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Topoľčanoch podal dňa 02.05.2022 na tunajšom súde návrh na zmenu zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, ktorým sa domáhal, aby súd rozhodol o zmene zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti, ktorú tunajší súd nariadil nad mal. G. B. tak, že bude premiestnený z CDR P., T. XXXX do starostlivosti špecializovaného výchovného zariadenia Reedukačného centra D., XXX XX D. X a to z dôvodu, že maloletý G. nie je zvládnuteľný a usmerniteľný bežnými výchovnými prostriedkami a potrebuje prostredie, v ktorom mu bude poskytnutá odborná pomoc nasmerovaná na jeho potreby, ale zároveň na potreby jeho rovesníkov. Reedukačné centrum 906 XX D. X súhlasí s prijatím mal. G. do ich zariadenia.

2. V správe M. E. O. zo dňa XX.XX.XXXX sa uvádza, že matka maloletého žije v rodinnom dome spolu s priateľom. Nie je im známe či momentálne pracuje. V obci i na verejnosti sa správa slušne. Nebola riešená komisiou verejného poriadku.

3. Zo správy X. D. s. r. o. zo dňa 27.05.2022 vyplýva, že X. B., nar. XX.XX.XXXX, pracovala v spoločnosti X. D. s. r. o. na pozícii operátor výroby od XX.XX.XXXX do XX.XX.XXXX. Pracovný pomer bol ukončený

uplynutím dohodnutej doby z dôvodu neuspokojivých pracovných výsledkov. X. B. bola nezodpovedná pracovníčka, čo sa týka dochádzky do práce, neplnila si svoje pridelené pracovné úlohy, nedodržiavala stanovené termíny a kvalitu svojej odvedenej práce.

4. Sociálna poisťovňa v správe zo dňa 23.05.2022 uviedla, že matke je od 31.03.2022 až po súčasnosť vyplácaná práceneschopnosť. Suma vyplatenej nemocenskej dávky za 03/2022 je 15,40 eur a za 04/2022 je 460,80 eur.

5. Zo správy O. centra D. zo dňa XX.XX.XXXX vyplýva, že mal. G. B. je v školskom roku 2021/2022 žiakom 6. ročníka základnej školy a ich zariadenie nemá otvorený v tomto školskom roku 6. ročník ZŠ, čiže nemôžu mal. G. prijať do zariadenia v tomto školskom roku. Prijatie maloletého do zariadenia je možné až od školského roku XXXX/XXXX za predpokladu, že dieťa postúpi do 7. ročníka základnej školy. V takom prípade súhlasia s prijatím mal. G..

6. V správe kolízneho opatrovníka zo dňa 21.06.2022 je uvedené, že maloletý pochádza z mimomanželského pomeru, ku ktorému nie je otcovstvo riadne usporiadané. Vzhľadom na nestarostlivosť zo strany matky bol maloletý spolu so svojim starším bratom V. J., nar. XX.XX.XXXX, vyňatý z rodinného prostredia na základe neodkladného opatrenia Okresného súdu P. č. k. XPPOm/X/XXXX zo dňa 12.09.2012. Rozsudkom OS Topoľčany č. k. 10P/194/2012-35 zo dňa 16.01.2013, právoplatným dňa 22.01.2013, bola nad maloletým nariadená ústavná starostlivosť, ktorá sa vykonávala v CDR Topoľčany od 16.10.2012. Rozsudkom OS Topoľčany č. k. 9P/100/2019 zo dňa 19.09.2019, právoplatným dňa 19.10.2019, súd na návrh ÚPSVAR Topoľčany zmenil ZVRS u mal. G. B. tak, že ústavná starostlivosť nad maloletým sa bude vykonávať v RC V. s účinnosťou od XX.XX.XXXX. Na základe rozsudku Okresného súdu Topoľčany, č. k. 10 P/109/2021-45 zo dňa 22.07.2021, právoplatného a vykonateľného dňa 27.07.2021, bol mal. G. B. umiestnený v Q. P. s účinnosťou od 01.09.2021. Dňa 22.04.2022 ÚPSVaR Topoľčany obdržal žiadosť CDR Topoľčany o podanie návrhu na poskytnutie odbornej pomoci pre mal. G. B. a to pobytovou formou na základe nariadenia o ústavnej starostlivosti v Reedukačnom centre D.. CDR Topoľčany vo svojej žiadosti uvádza, že u mal. G. sa po jeho návrate do CDR začali opakovane prejavovať také prejavy správania, ktoré nie sú zvládnuteľné bežnými postupmi v centre. CDR Topoľčany v závere svojej správy uvádza, že napriek odporúčaniam odborného tímu RC V. o priaznivých zmenách v prežívaní a správaní dieťaťa možno konštatovať, že tieto zmeny neboli súčasťou osobnosti, neboli v nej upevnené. Odborný tím centra má za to, že G. nie je zvládnuteľný a usmerniteľný bežnými výchovnými prostriedkami a potrebuje prostredie, v ktorom mu bude poskytnutá odborná pomoc nasmerovaná na jeho potreby, ale zároveň na potreby jeho rovesníkov. Dňa 26.04.2022 bola z CDR Topoľčany doručená správa Centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie v P., v ktorej závere sa uvádza, že v prípade, že motivácia súčasného typu a to možnosť mal. G. navštevovať počas víkendov staršieho brata V. J., nebude dostatočná, odporúča psychológ CPPPaP zvážiť formu reedukácie. Mal. G. je v súčasnosti žiakom ZŠ v P., ul. E.. C.. G. je zdravý, patrí do dispenzára C.. K. C. v P., užíva lieky z pedopsychiatrie. Matka dieťaťa bola riadne oboznámená s podaním návrhu na zmenu RVRS u mal. G., s čím súhlasila. Maloletý G. nie je osvojiteľný, nie je zaradený v zozname detí vhodných do NRS. Miera ohrozenia u mal. G. vo vzťahu k biologickej rodine je naďalej vysoká z dôvodu, že matka sa o syna zaujíma veľmi sporadicky, nemá záujem o zverenie syna do starostlivosti a nedokázala si upraviť svoje bytové a majetkové pomery a prevziať osobnú zodpovednosť za výchovu syna G.. Situácia ohľadom mal. G. B. sa v zariadení CDR rapídne zhoršila. Dňa 27.05.2022 vydal Okresný súd Topoľčany neodkladné opatrenie č. k. 11P/42/2022-31, zo dňa 20.05.2022, vykonateľného dňa 20.05.2022 a zmenil tak Rozsudok č. k. 10P/109/2021-45 zo dňa 22.07.2021, právoplatného a vykonateľného dňa 27.07.2021, v časti určenia zariadenia na výkon rozhodnutia súdu tak, že ústavná starostlivosť nad maloletým G. B., nar. XX.XX.XXXX, sa bude vykonávať v Reedukačnom centre D., s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku. Nakoľko je naďalej potrebné zabezpečiť priaznivý psychický, fyzický a sociálny vývin a uvedené v súčasnosti nie možné dosiahnuť jeho pobytom v Centre pre deti a rodiny, odporúča, aby maloletý zotrval v uvedenom zariadení, kde mu je poskytovaná odborná pomoc a individuálne psychologické poradenstvo, s účinnosťou od 25.08.2022.

7. Na pojednávaní dňa 22.06.2022 sa nezúčastnila matka, ktorej predvolanie bolo doručené. Súd vykonal pojednávanie aj v neprítomnosti matky. Po vykonanom dokazovaní, v záverečnej reči navrhovateľ - kolízny opatrovník uviedol, že na podanom návrhu trvá, uviedol, že žiada nariadiť ústavné opatrenie od 25.08.2022 s účinnosťou a vykonateľnosťou bez časového obmedzenia, matku zaviazat platením výživného a okresný prokurátor odporučil návrhu vyhovieť.

8. Podľa § 54 zákona o rodine,

(1) Náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

(2) Súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a

a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,

b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,

c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo

d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

(3) Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

(4) Ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 alebo podľa § 56, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok.

(5) Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

9. Podľa § 55 ods. 1,2,3 Zákona č. 36/2005 Z. z. Zákon o rodine v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“), súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené. Ak súd nariadil ústavnú starostlivosť z dôvodov, ktoré sú na strane rodičov, v rozhodnutí zároveň určí rodičom dieťaťa primeranú lehotu na úpravu ich rodinných a sociálnych pomerov tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote zabezpečia, súd ústavnú starostlivosť zruší. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote nezabezpečia, súd začne aj bez návrhu konanie o zverení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti alebo konanie o zverení dieťaťa do pestúnskej starostlivosti. Súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

10. Podľa § 62 ods. 1 Zákona č. 36/2005 Z. z. Zákon o rodine v znení neskorších právnych predpisov, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

11. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

12. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

13. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

14. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

15. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu

výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

16. Podľa § 75 ods. 2 Zákona o rodine, výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

17. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

18. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

19. Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

20. Súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že zmena zariadenia je na prospech maloletého Petra, pretože v zariadení, v ktorom sa doteraz nachádza sa uňho začali prejavovať také prejavy správania, ktoré, ktoré nie sú zvládnuteľné bežnými postupmi v centre, preto potrebuje prostredie, v ktorom mu bude poskytovaná odborná pomoc nasmerovaná na jeho potreby. Zároveň je potrebné naďalej zabezpečiť priaznivý psychický, fyzický a sociálny vývin a uvedené v súčasnosti nie je možné dosiahnuť jeho pobytom v CDR Topoľčany, preto súd rozhodol o jeho premiestnení do RC Sološnica, kde mu je poskytovaná odborná pomoc a individuálne poradenstvo, s účinnosťou od 25.08.2022. Matku zaviazal platením minimálneho výživného na účet Reedukačného centra Sološnica, s účinnosťou od 25.08.2022. Vzhľadom na pomery matky, ktorá nie je v pracovnom pomere a v súčasnosti poberá len nemocenské dávky, súd určil vyživovaciu povinnosť len vo výške minimálneho výživného.

21. O trovách konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 52 CMP tak, že žiadna zo strán nemá nárok na ich náhradu, pretože v mimosporových konaniach sa vylučuje nárok na náhradu trov konania, pokiaľ zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v troch vyhotoveniach, prostredníctvom Okresného súdu Topoľčany na Krajský súd v Nitre.

Podľa § 359 Civilného sporového poriadku, odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie musí mať náležitosti podľa § 127 ods. 1,2 Civilného sporového poriadku (musí byť v ňom uvedené ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a uvedená spisová značka tohto konania) a podľa § 363 Civilného sporového poriadku (musí sa v ňom uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh)).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1, 2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 44 CMP, rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.